

Inleiding op Haggai

Et boek Haggai is et tiende boek van de verzaemeling van de zonuunde Twaelf Profeten. Disse verzaemeling van profeteboeken is vermoedelik in de vierde of dadde ieuw v.Chr. tot staand kommen.

Et boek is nuumd naor een profeet die neffens et inleidende vas 1:1 in et jaor 520 v.Chr. in Jeruzalem warkzem was. In die tied hadden de Perzen de macht overneumen van de Babyloniërs en was een pat van de Judese ballings uut Babylonië weerommekommen. Een protte nemen an dat et boek in zien vorm van vandaege-de-dag niet vule laeter, nao een lichte redaktionele bewarking tot staand is kommen. Buten dit boek wodt de profeet Haggai, tegere mit Zacharia, nuumd in Ezra 5-6.

Et boek Haggai bestaot uut veurspellings, die inpast binnen in een stark raemwark van verhaelen, zodat et boek et kerakter het van een historisch verslag van et profetisch optreden van Haggai. Deur et vule bruken van de profetische fermule “zegt de Heer (van de hemelse machten)” wodt benaodrokt dat de veurspellings God zien woorden binnen.

Et centraole thema van et boek is een oproep van God om de tempel in Jeruzalem opni’j te bouwen. De tempel was in 586 v.Chr. verwoest bi’j de verovering van Jeruzalem deur de Babyloniërs onder leiding van Nebukadnessar. De troostige toestaand van et laand vandaege-de-dag wodt in verbaand brocht mit et uutblieven van de herbouw van de tempel. De oproep is tot de gouverneur Zerubbaobel en de hogepriester Jozua richt, mar ok tot et volk.

In et boek Haggai bin twie patten te onderscheiden. In kepittel 1 klinkt et verwiet dat de tempel nog niet opni’j bouwd is, en wodt verteld hoe et volk mit de herbouw een begin maekt. In kepittel 2 volgt een anvietering om deur te gaon. Opni’j wodt wezen op de tamtaosie in de tied veur et begin van de herbouw, mar d’r is ok een belofte van veurspoed.

Over de herbouw van de tempel

1 In et twiede regeringsjaor van keuning Darius, op de eerste dag van de zesde maond, richtte de Heer him deur de mond van de profeet Haggai tot Zerubbaobel, zeune van Sealtiel en gouverneur van Juda, en tot Jozua, zeune van Josadak en hogepriester: ² “Dit zegt de Heer van de hemelse machten: Dit volk beweert dat et nog gien tied is om de tempel van de Heer weer op te bouwen. ³ Mar,” zo zee de Heer deur de mond van de profeet Haggai, ⁴ “is et dan wel tied om zels in mooi ofwarkte huzen te wonen? En dat wiels mien huus nog in puun ligt! ⁵ Now dan – dit zegt de Heer van de hemelse machten: Wat weg bi’j’m insleugen? Daenke toch nao! ⁶ Jim hebben een protte zi’jd mar weinig oogst; jim eten mar raeken gienertied in de zae, jim drinken mar gienertied is et genoeg, jim strupen kleren an mar kriegen et mar niet waarm; de dagloner krigt zien geld mar et verdwient in een knippe vol mit gatten. ⁷ Dit zegt de Heer van de hemelse machten: Wat weg bi’j’m eins insleugen? ⁸ Gao naor de bargaen, hael daor hoolt en bouwe mien huus weer op. Mit bliedschop za’k et anveerden en d’r mi’j in al mien luuster tonen – zegt de Heer. ⁹ Jim hebben een protte verwaacht, mar hoe’n betien is et wodden, en waj’m wél binnenhaelden, is deur mien aosem verdistreweerd. En waaromme? – zegt de Heer van de hemelse machten. Omreden mien huus nog de hieltied in puun ligt, wiels iederiene van jim him uutslooft veur zien eigen huus. ¹⁰ Daoromme onthoolt de hemel jim zien dauw en brengt de eerde niks meer op. ¹¹ Ik hebbe et laand en de bargaen, et koren, de wien en de eulie, al wat de eerde opbrengt, ieder meenske en ieder dier, en alles waj’m muuizem tot staand brocht hebben, mit dreugte troffen.”

¹² Zerubbaobel, zeune van Sealtiel, en Jozua, zeune van Josadak en hogepriester, en wie d’r van et volk nog over weren, luusterden naor de oproep die de Heer, heur God, daon hadde; ze luusterden naor de woorden van de profeet Haggai, die deur de Heer, heur God, sturd was. En et

volk raekte vol van angst veur de Heer. ¹³ Mar Haggai, de bosschopper van de Heer, zee in opdracht van de Heer tegen et volk: “Ik bin bi’j jim – zegt de Heer.”

¹⁴ Zo zette de Heer Zerubbaobel, zeune van Sealtiel en gouverneur van Juda, en Jozua, zeune van Josadak en hogepriester, en wie d’r van et volk nog over weren, d’r toe an om uut aende te zetten mit et opni’j opbouwen van de tempel van de Heer van de hemelse machten, heur God. ¹⁵ Ze gongen an et wark op de vierentwintigste dag van de zesde maond.

2 In et twiede regeringsjaor van keuning Darius, op de ienentwintigste dag van de zeuvende maond, praotte de Heer opni’j deur de mond van de profeet Haggai. Hi’j dreug him op: ² “Zegge tegen Zerubbaobel, zeune van Sealtiel en gouverneur van Juda, en tegen Jozua, zeune van Josadak en hogepriester, en tegen wie d’r van et volk nog over binnen: ³ “Wie van jim het disse tempel nog in zien luuster van eertieds zien? En hoe zicht hi’j d’r now uut? Jim daenken grif dat et niks meer wodden kan!” ⁴ Mar hool vol, Zerubbaobel – zegt de Heer –, hool vol, Jozua, zeune van Josadak en hogepriester; jim allemaole, bewoners van dit laand, hool vol! – zegt de Heer. Wark deur, ik bin bi’j jim – zegt de Heer van de hemelse machten. ⁵ Dat he’k jim toezegd doe’j’m vottrokken uut Iegypte; ik zal de hieltied in jim midden anwezig wezen, wees dan ok mar niet bange. ⁶ Want dit zegt de Heer van de hemelse machten: Nog een posien, een zwinkien amper, en ik zal de hemel en de eerde, de zee en et laand beven laoten. ⁷ Alle volken maek ik overstuur, heur schatten zullen an mi’j toevalen en mien huus za’k vol zetten mit pracht en riekdom – zegt de Heer van de hemelse machten. ⁸ Et zulver is veur mi’j en et goold is veur mi’j – zegt de Heer van de hemelse machten. ⁹ De luuster van disse tempel zal groot wezen, nog groter as veurhenne – zegt de Heer van de hemelse machten –, en van hieruut za’k jim vrede en veurspoed geven – zegt de Heer van de hemelse machten.”

10 Op de vierentwintigste dag van de negende maond, in et twiede regeringsjaor van Darius, richtte de Heer him tot de profet Haggai: 11 “Dit zegt de Heer van de hemelse machten: Vraag de priesters hier een uutspraoke over te doen: 12 As iene offervleis bi’j him dreegt in een plooi van zien maantel, en die plooi komt in anraeking mit brood of mit kookt eten, mit wien, eulie of mit wat veur eten ok, wodt dat eten daordeur dan heilig?” “Nee,” gavven de priesters as bescheid op disse vraoge. 13 Doe vreug Haggai: “As iene die poeterig is deurdat hi’j mit een liek in anraeking west is, zok eten anraekt, wodt et daordeur dan poeterig?” “Ja,” zeden de priesters doe, “ daordeur wodt et poeterig.” 14 Doe zee Haggai: “Zo is et ok mit disse meensken – zegt de Heer –, zo is et in mien ogen mit dit hiele volk, en zo is et ok mit de vruchten van heur wark; alles wat ze offeren is poeterig.

15-16 Mar pas op wat d’r van vandaege of an gebeuren gaot. Hoe was et mit jim veurdat d’r an de herbouw van de tempel van de Heer begonnen wodde? Jim dochten twintig maoten graon te scheppen, mar de graonbulte bleek amper tien maoten groot te wezen; jim dochten vuufig maoten wien uut de passe te haelen, mar de pastonne bleek amper twintig maoten

te bevatten. 17 De vruchten van jim wark he’k troffen mit korenbraand, maeldauw en haegel, en toch bi’j’m niet naor mi’j weerommekommen – zegt de Heer.

18 Mar pas op wat d’r gebeuren gaot, van vandaege of an, van disse vierentwintigste dag van de negende maond, van de dag of an dat de tempel van de Heer grondvest is, pas op! 19 Et is waor dat et zaod nog ongebruukt in de schure ligt, en de wienstok en de viegeboom, de grenaatappel en de olijf hebben ok nog gien vrucht dreugen, mar van vandaege of an za’k jim mien zegen geven.”

20 Op die vierentwintigste dag van de maond richtte de Heer him opni’j tot Haggai: 21 “Zegge dit tegen Zerubbaobel, de gouverneur van Juda: “Ik zal de hemel en de eerde beven laoten, 22 ik zal alle keuningstronen ommesmieten en de macht van alle volken breken, ik zal de striedwaegens mit heur berieders omme gooien; de peerden zullen valen en de ruters zullen mekeer ommebrengen. 23 Op die dag – zegt de Heer van de hemelse machten – za’k jow, Zerubbaobel, zeune van Sealtiel en mien knecht, dregen as mien zegelring, want jow he’k uutkeuzen – zo zegt de Heer van de hemelse machten.””